Lietas Nr. 142254811
Lietas arhīva Nr. 1-0362-13/15

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA

RĪGAS TIESU NAMS

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2013.gada 27.decembrī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:

tiesnese A.Reitupe,

piedaloties personas, kuru sauc pie administratīvās atbildības SIA n/a pilnvarotajam pārstāvim /pers. A/ un zvērinātai advokātei Inesei Šultei, kā arī iestādes – Nacionālās elektronisko plašsaziņu līdzekļu padomes pilnvarotajam pārstāvim /pers.K/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz SIA n/a (reģistrācijas Nr./numurs/) sūdzību par Nacionālās elektronisko plašsaziņu līdzekļu padomes 2011.gada 28.jūlija lēmumu Nr.98.

Aprakstošā daļa

[1] 2011.gada 26.jūlijā administratīvā pārkāpuma protokolā (turpmāk arī – protokols) RE Nr.000118 (*lietas 22.lapa*) konstatēts, ka n/aizplatot programmu /Nosaukums/, 2011.gada 3.jūlijā nav nodrošinājusi ar tulkojumu valsts valodā un apzīmējusi ar indeksu filmas: plkst.12:05:52 „nosaukums", plkst.18:87:09 „nosaukums", plkst.20:02:00 „nosaukums", plkst.21:36:24 „nosaukums", tādējādi neievērojot Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 28.panta trešo daļu un izdarot Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk arī – LAPK) $201.^{5}$ un $201.^{32}$pantā paredzēto administratīvo pārkāpumu.

[2] Ar Nacionālās elektronisko plašsaziņu līdzekļu padomes (turpmāk arī – Padome) 2011.gada 28.jūlija lēmumu Nr.98 (turpmāk arī – Lēmums) (*lietas 6.lapa*) SIA n/a piemērots naudas sods Ls 500 apmērā.

[3] Administratīvajā rajona tiesā iesniegtajā sūdzībā SIA n/a (turpmāk arī – sūdzības iesniedzēja) Lēmumam nepiekrīt un lūdz to atcelt. Sūdzība pamatota ar sekojošiem argumentiem.

[3.1] Pieņemot Lēmumu, Padome nav ņēmusi vērā, ka protokolā fiksētie raidījumi un kinofilmas, attiecīgi 2011.gada 19.maijā izsniegtajai Pārrobežu Apraides Atļaujai Nr.SA-003/1 (turpmāk arī – Atļauja), tika raidīti, izmantojot elektronisko sakaru tīklu, mērķauditorijai, kas nav Latvijas iedzīvotāji. Raidījumi latviešu valodā tika nodrošināti ne mazāk kā 15% apmērā un svešvalodā 85%.

[3.2] Piemērojot administratīvo sodu, Padome nav izdalījusi piemēroto sodu par katru no pārkāpumiem, līdz ar to nav iespējams noteikt, kāds sods tika piemērots par katru pārkāpumu. Tādējādi ir pārkāpts tiesiskuma princips.

[4] Iestāde Administratīvajā rajona tiesā iesniegtajā paskaidrojumā sūdzību neatzīst un uzskata to par noraidāmu, pamatojoties uz Lēmumā minētajiem argumentiem.

[5] Tiesas sēdē sūdzības iesniedzējas pārstāvji uzturēja iesniegto sūdzību, pamatojoties uz tajā norādītajiem argumentiem. Paskaidroja, ka, pamatojoties uz Atļauju Kanāls translē Latvijā veidotās pārraides ārpus Latvijas - Lietuvā, Igaunijā, Baltkrievijā. Likuma 28.pantā norādīts, ka nav nepieciešams ieskaņot vai dublēt filmas latviešu valodā gadījumos, kad pārraide tiek izplatīta ārpus Latvijas. Atļaujā norādīts minimālais raidlaika apjoms latviešu valodā 15%, bet svešvalodā 85%, kas tika ievērots. Līdz ar to sods par tulkojuma nenodrošināšanu piemērots netaisnīgi. Iestāde par šiem faktiem tika informēta. Atzīst sabiedrības vainu LAPK 201.^{5}panta otrajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā.

Atbildot uz jautājumiem, norādīja, ka Lēmumā norādītās filmas netika translētas Latvijā, par ko informēta iestāde gan sastādot protokolu, gan komisijas sēdē. Latvijā tajā laikā tika translēta pavisam cita programma, pamatojoties uz citu atļauju. Pēc Padomes pieprasījuma tika iesniegta paša kanāla izgatavota ētera kopija DVD diskā Padomes Monitoringa centra vadītājai /pers.P/. Ziņojums sastādīts no sūdzības iesniedzējas iesniegtās kopijas, nevis tiešraides. Pamatojoties uz Atļauju, apraidi veic tikai ārpus Latvijas.

[6] Tiesas sēdē iestādes pārstāvis sūdzību neatzina, pamatojoties uz pārsūdzētajā Lēmumā un paskaidrojumā norādīto.

Paskaidroja, ka iestāde nekonstatēja nevienu no Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 28.panta trešajā daļā norādītājiem izņēmumiem, lai netulkotu valsts valodā un raidītais būtu ārpus Latvijas mērķauditorijas. Iestādes ieskaitā filmas tika translētas Latvijā, ko pierāda monitoringa ieraksts, pēc kura sastādīts ziņojums. Atļaujas tiek izdotas gan raidīšanai Latvijā, gan ārpus Latvijas. Nevar pierādīt, ka Monitoringa centra ziņojums sastādīts, pamatojoties uz tiešraides ētera ierakstu, nevis uz sūdzības iesniedzējas iesniegto ierakstu.

Motīvu daļa

[7] Vispusīgi un objektīvi izvērtējusi lietas materiālus, pārbaudījusi lietā esošos pierādījumus, uzklausījusi tiesas sēdē pušu paskaidrojumus, tiesa atzīst, ka sūdzība ir daļēji pamatota.

[8] Lietā izšķirams strīds, vai iesniedzēja pamatoti saukta pie administratīvās atbildības saskaņā ar LAPK 201.^{5}panta otro daļu un 201.^{32}panta pirmo daļu, kas ir blanketas tiesību normas, proti, tās piemērojamas tikai tad, ja Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā ir precīzi noteikts tiesiskais pienākums un tā izpildes kārtība, bet persona to nav ievērojusi.

[9] LAPK 201.^{32}panta pirmā daļa paredz, ka *par radio vai televīzijas raidījuma nenodrošināšanu ar tulkojumu valsts valodā vai par publiski demonstrējamas kinofilmas, videofilmas vai tās fragmentu neieskaņošanu vai nedublēšanu valsts valodā, vai par oriģinālā skaņas pavadījuma nenodrošināšanu ar subtitriem valsts valodā, ievērojot spēkā esošās literārās valodas normas, ja normatīvais akts paredz šādu tulkojumu uzliek naudas sodu juridiskajām personām no simt līdz divtūkstoš piecsimt latiem*.

Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 28.pants trešā daļa noteic, ka *demonstrējamās filmas ieskaņo, dublē vai subtitrē valsts valodā. [..] Šie nosacījumi neattiecas uz retranslāciju, kā arī tādām filmām, kuras saskaņā ar izsniegtajām apraides atļaujām un Nacionālajai elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomei iesniegtajiem attiecīgā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa darbības pamatnosacījumiem tiek raidītas Latvijas mazākumtautību pirmsskolas un jaunākajiem skolas vecuma bērniem vai, izmantojot satelīttelevīzijas elektronisko sakaru tīklus, mērķauditorijai, kas nav Latvijas iedzīvotāji. Filmas var būt ieskaņotas tikai vienā valodā, neskaitot oriģinālo skaņas pavadījumu. Demonstrējamās filmas ieskaņo, dublē vai subtitrē valsts valodā. Dublētais un ieskaņotais teksts paralēli oriģinālās skaņas pavadījumam un subtitri valsts valodā veidojami tādā kvalitātē, kas nodrošina pietiekami precīzu oriģinālvalodas teksta izpratni. Bērniem paredzētās filmas dublē vai ieskaņo valsts valodā. Šie nosacījumi neattiecas uz retranslāciju, kā arī tādām filmām, kuras saskaņā ar izsniegtajām apraides atļaujām un Nacionālajai elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomei iesniegtajiem attiecīgā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa darbības pamatnosacījumiem tiek raidītas Latvijas mazākumtautību pirmsskolas un jaunākajiem skolas vecuma bērniem vai, izmantojot satelīttelevīzijas elektronisko sakaru tīklus, mērķauditorijai, kas nav Latvijas iedzīvotāji. Filmas var būt ieskaņotas tikai vienā valodā, neskaitot oriģinālo skaņas pavadījumu*.

Tātad, lai piemērotu administratīvo atbildību saskaņā ar šo tiesību normu, tostarp nepieciešams konstatēt, ka elektroniskais plašsaziņas līdzeklis publiski demonstrējis kinofilmu, videofilmu vai tās fragmentu, to neieskaņojot vai nedublējot valsts valodā saskaņā ar Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 28.pantu, kā arī nav nepastāv minētā likuma 28.panta trešajā daļā paredzētie izņēmumi.

[10] Sūdzības iesniedzējas pārstāvis tiesas sēdē norādīja, ka izskatāmajā gadījumā filmas raidītas mērķauditorijai, kas nav Latvijas iedzīvotāji, tādēļ nebija nepieciešams nodrošināt to tulkojumu valsts valodā. Pēc Padomes pieprasījuma sūdzības iesniedzēja iesniedza paša kanāla izgatavota ētera kopiju DVD diskā, no tās arī tapa Monitoringa centra ziņojums.

Iestādes pārstāvis tiesas sēdē paskaidroja, ka Padome nekonstatēja Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 28.panta trešajā daļā paredzētos izņēmumus, tostarp, ka filmas raidītas mērķauditorijai, kas ir ārpus Latvijas. Iestādes ieskatā filmas tika translētas Latvijā, ko pierāda Monitoringa centra ziņojums.

No Monitoringa centra ziņojuma (*lietas 7.-8.lapa*) vien izriet, ka 2011.gada 5.jūlijā veikts 2011.gada 3.jūlija sūdzības iesniedzējas programmas /Nosaukums/ monitorings. Tādējādi Monitoringa centra ziņojums nepierāda, ka filmas raidītas Latvijas mērķauditorijai. Tiesa, izvērtējot Lēmumu un pārbaudot lietas materiālus, konstatē, ka Padome Lēmumā vispār nav vērtējusi, vai izskatāmajā gadījumā nepastāv kāds no Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 28.panta trešajā daļā paredzētajiem izņēmuma gadījumiem, tostarp, vai filmas netika raidītas mērķauditorijai, kas nav Latvijas iedzīvotāji, kā arī nav izvērtēta raidlaika svešvalodā atbilstība Atļaujai.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka lietā nav iegūti pierādījumi, kas apstiprinātu faktu, ka sūdzības iesniedzēja nav ievērojusi Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 28.panta trešās daļas prasības un uz izskatāmo gadījumu nav attiecināmi Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 28.panta trešajā daļā paredzētie izņēmuma gadījumi.

[11] Saskaņā ar LAPK 7.panta pirmo daļu *nevienam nevar piemērot ietekmēšanas līdzekli par administratīvo pārkāpumu citādi kā uz likuma pamata un likumā noteiktajā kārtībā*, savukārt saskaņā ar LAPK 22.pantu *administratīvais sods tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā arī citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus*.

Tātad, lai personu sauktu pie administratīvās atbildības, tās rīcībā ir jākonstatē un jāpierāda administratīvā pārkāpuma sastāvs, un tikai tad, ja administratīvā pārkāpuma sastāvs ir pierādīts, ir tiesības piemērot administratīvo sodu par konkrēto administratīvo pārkāpumu.

Ievērojot šā sprieduma [9] - [10] punktos konstatēto, tiesa atzīst, ka izskatāmajā gadījumā iestāde nepareizi piemēroja materiālās un procesuālās tiesību normas un, pieņemot Lēmumu, nav vispusīgi un objektīvi izvērtējusi visus lietas apstākļus, līdz ar to nepamatoti konstatējusi sūdzības iesniedzējas darbībās LAPK 201.^{32}panta pirmās daļas sastāvu, tādēļ Lēmums šajā daļā ir atceļams un lietvedība izbeidzama saskaņā ar LAPK 239.panta pirmās daļas 1.punktu un 289.^{12}panta otrās daļas 1.punktu.

[12] LAPK 201.^{5}panta otrā daļa paredz, ka *par elektroniskā plašsaziņas līdzekļa darbības neatbilstību darbības pamatnosacījumiem, par Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā paredzētās informācijas nesniegšanu vai nepatiesu ziņu sniegšanu Nacionālajai elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomei, par programmu veidošanas un uzskaites noteikumu pārkāpumiem uzliek naudas sodu juridiskajām personām līdz tūkstoš piecsimt latiem*.

Tātad, lai piemērotu administratīvo atbildību saskaņā ar šo tiesību normu, tostarp nepieciešams konstatēt, ka elektroniskais plašsaziņas līdzeklis savā darbībā pieļāvis programmu veidošanas un uzskaites noteikumu pārkāpumus.

Programmu veidošanas vispārīgie noteikumi ir reglamentēti Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 24.pantā. Minētā panta sestā daļa *(redakcijā, kas bija spēkā pārkāpuma konstatēšanas un lēmumu pieņemšanas brīdī)* noteic, ka raidīšanas laikā filmas atzīmē ar attiecīgo Ministru kabineta noteikumos norādīto filmu klasifikācijas indeksu.

Tiesas sēdē sūdzības iesniedzējas pārstāvis atzina sabiedrības vainu LAPK 201.^{5}panta otrajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, proti, 2011.gada 3.jūlijā, translējot filmas plkst.12:05:52 „nosaukums", plkst.18:87:09 „nosaukums", plkst.20:02:00 „nosaukums", plkst.21:36:24 „nosaukums", tās netika apzīmētas ar atbilstošiem indeksiem.

Tādējādi tiesa atzīst, ka sūdzības iesniedzēja ir pamatoti saukta pie administratīvās atbildības saskaņā ar LAPK 201.^{5}panta otro daļu.

[13] Tiesa, ievērojot šā sprieduma [9] - [12] punktā konstatēto, atzīst, ka izskatāmajā lietā ir pamats grozīt iesniedzējai piemēroto sodu.

LAPK 32.pants noteic, ka sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem. Uzliekot sodu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Tiesa, izvērtējot lietas materiālus to kopsakarā un atbilstoši LAPK 32.panta prasībām, ņemot vērā, ka pārkāpums izdarīts preses un citu masu informācijas līdzekļu jomā, vainas pakāpi (neuzmanība), mantisko stāvokli (2012.gada apgrozījumu Ls 387 355 apmērā un peļņu Ls 9 216 (www.lursoft.lv)), nekonstatējot LAPK 34.pantā paredzētos iesniedzējas atbildību pastiprinošos apstākļus, vienlaikus konstatējot LAPK 33.panta pirmās daļas 1.punktā paredzēto atbildību mīkstinošo apstākli (vainīgais vaļsirdīgi nožēlojis izdarīto), atzīst, ka iesniedzējai nosakāms naudas sods Ls 200 apmērā. Tiesa uzskata, ka šāds sods ir samērīgs un atbilstošs pārkāpuma raksturam.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 239.panta 1.punktu, 289.^{12}panta otrās daļas 2. un 4.punktu, 289.^{13}panta sesto daļu, 289.^{17}panta pirmo daļu, 289.^{18}panta pirmo daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

daļēji apmierināt SIA n/a (reģistrācijas Nr./numurs/) sūdzību.

Atcelt Nacionālās elektronisko plašsaziņu līdzekļu padomes 2011.gada 28.jūlija lēmumu Nr.98 daļā par SIA n/a saukšanu pie administratīvās atbildības saskaņā ar LAPK 201.^{32}panta pirmo daļu un šajā daļā ***izbeigt lietu***.

Grozīt Nacionālās elektronisko plašsaziņu līdzekļu padomes 2011.gada 28.jūlija lēmumu Nr.98 daļā par piemērotā administratīvā soda apmēru, nosakot, ka par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa LAPK 201.^{5}panta otrajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu SIA n/a piemērojams naudas sods Ls 200 apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā desmit darba dienu laikā no pilna sprieduma paziņošanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Spriedums sastādīts 2013.gada 27.decembrī.

Tiesnese A.Reitupe